

ВО ДРЕВНИТЕ СВЕТИЛИШТА НА СВЕТИТЕ РАМНОАПОСТОЛНИ ЦАР КОНСТАНТИН И ЦАРИЦА ЕЛЕНА

Незнајбошците ја прогонуваа Христовата Црква речиси низ сите векови, особено во првиот, вториот и во третиот век. Императорите наредуваа христијанството да се искорени од земјата со оган и со меч. Христијаните станаа непоколебливи маченици за Божјата вистина, почитувачи на Живиот Бог. Но, Сесилниот Бог го подготвува царот Константин Велики да биде избран слуга на славата Божја, да стане покровител на Христовата Црква. И не само тој, туку и неговата мајка - мудрата, набожна, убавата царица Елена.

Констанциј Хлор, пред смртта, му ја предал својата царска власт на неговиот син Константин. Во 306 година, на свои 32 години, Константин бил прогласен за цар на Галија и Британија. Пред да

војска, и ти ќе го победиш не само Максенциј, туку и сите твои непријатели".

Поразен од ова прекрасно видение, цар Константин решил да не верува во друг Бог, туку само во Христос, кој му се јавил. Наредил на знамињата да се изработи Чесен Крст. Наредил војниците да направат Крст на сите свои оружја.

ОБНОВУВАЊЕ НА ХРИСТИЈАНСКАТА ВЕРА

Во 312 година, со својата војска, пред која бил носен чесниот Крст, повикувајќи го Господ на помош, цар Константин тргнал од Галија за Италија, против Максенциј. Пред Рим, со силата на чесниот и Животворен Крст му нанел страшен пораз. Максенциј се удавил со своите

едикт, со кој се одобрува христијанската вера. Тој ги победил и Византијците и го изградил градот Константинопол. Во 323 година станал единствен цар на целото Римско Царство. Во 325 година го повикал Првиот Вселенски Собор во Никеја, на кој е утврдено православието, а е осудена Ариевата ерес. Тој ја почувствувал "силата на распнатиот на Крстот", го почитувал Крстот, тоа свето Христово непобедливо оружје, сакал да го прослави живоносното крсно дрво, на кое бил доброволно распнат Царот и Господ, Крстот кој е осветен преку допирањето со Неговото Свето тело и Неговата пречиста крв. Го украсил Гробот на Христа и изградил голем храм. Ја испратил својата мајка на ацилак во Светата Земја. Таа дознала дека Господовиот Крст е закопан под идолскиот Венерин храм. Наредила да се урне храмот и

да се копа длабоко. Биле пронајдени 3 крста, чесните клинци и таблицата со натпис. Кога третиот Крст го ставиле на мртвец, тој оживеал. Со тоа е откриен Чесниот и Животворен Христов Крст.

Царицата Елена прва го примила Чесниот Крст, му се поклонила и го целувала. Патријархот Макариј го издигнал високо за да го видат луѓето. Се вратила во Цариград "носејќи со себе честица од дрвото на Животворниот Крст и светите клинци со кои беше приковано телото Христово". Светата Елена го испуштила својот дух во 327 година, блажена, зашто знаела дека нејзиниот земен привремен живот ќе се појави во вечен живот на небесата. Таа заминала кај својот сакан Господ Христос, кај "единствениот почеток на идното воскресение на сите", за кого и живеела и продолжувала да живее. Таму бил и нејзи-

■ Пишува: аџика Живанка ФИЛИПОВСКА

СИЛАТА НА РАСПНАТИОТ НА КРСТОТ - СВЕТО ХРИСТОВО НЕПОБЕДЛИВО ОРУЖЈЕ

стапи во борба со Максенциј, цар Константин изјавил: "...со свои очи го видов на небото Крстот Господов, направен од свезди, кој светеше појако од сонцето, и на Крстот напишано: Со ова победувај!" Следната ноќ, Христос му се јавил на сон, повторно му го покажал знакот на Крстот и му рекол "направи таков Крст, и нареди да се носи пред твојата

коњаници во реката Тибар. Цар Константин како победител влегол во Рим. Наредил во градот да се истакне знамето со Крст, а на неговата статуа, во раката со копје во вид на Крст, да биде напишано: "Со овој спасоносен знак го ослободив вашиот град од јаремот на тиранинот".

Во 313 година царот Константин го издал Миланскиот

"...со свои очи го видов на небото Крстот Господов, направен од свезди, кој светеше појако од сонцето, и на Крстот напишано: Со ова победувај!" Следната ноќ, Христос му се јавил на сон, повторно му го покажал знакот на Крстот и му рекол "направи таков Крст, и нареди да се носи пред твојата војска, и ти ќе го победиш не само Максенциј, туку и сите твои непријатели". "Сега се чувствувам вистински блажен, зашто имам цврста вера дека сум се удостоил за

ниот свет син единец, Св. Константин Велики, кој пред својата смрт, во 337 година, во градот Никомидија ги искажал зборовите: "Сега се чувствувам вистински блажен, зашто имам цврста вера дека сум се удостоил за бесмртен живот". Умрел знаејќи дека Бог му подготвил дом "куќа неракотворна, вечно живеалиште на небесата...". Го погребале во црквата на Св. апостоли во Цариград.

МНОГУБРОЈНИ ХРАМОВИ ВО СВЕТА ЗЕМЈА

За време на својот живот Светите рамноапостолни цар Константин Велики и царица Елена ги подигнале во Светата Земја црквите: "Рождество Христово", "Вознесение Господово", "Успение на Пресвета Богородица", "Базилката на Светиот Гроб" и многу други цркви.

Едно од најсветите места за христијанството се јаслите во Витлеем, каде што Марија го родила Исус. Овде, над местото на јаслите, во четвртиот век, цар Константин и неговата мајка царицата Елена, ја изградиле "Црквата Рождество Христово". Црквата била збогатена со прекрасни мозаични подови. Таа е најстара црква на Блискиот Исток, најстар активен христијански храм. За време на Персиската инвазија во седмиот век, најголем дел од религиозните градби биле урнати, но Црквата на Раѓањето била зачувана, можеби заради мозаиците на фасадата. На фасадата од Црквата се насликани Мудреците од Исток, претставници на

трите раси.

Црквата "Рождество Христово" е цел комплекс од објекти. Под црковниот олтар на Црквата се наоѓа прекрасна пештера, во која е сместена четиринаесеткраката сребрена ѕвезда (Витлеемска-

плоча. На неа на латински јазик пишува: "Hic de Virgine Marija Jesus Christus natus est" (Овде Дева Марија Го роди Исуса Христа).

Цар Константин и царица Елена, неговата мајка, на местото каде што Христос се воз-

мермерна плоча, со јасен отпечаток од левото Исусово стапало.

Светите рамноапостолни цар Константин и царица Елена, од 326 до 336 година ја подигнале величествената и раскошна "Базилка на Светиот Гроб", која се вика и "Храм на Воскресението Христово". Базилката била со големина 45 на 26 метри и имала пет црковни лаѓи, кои ги држеле четири реда столбови. Имала и Купола (Анастасиева ротонда), со пречник од 38 метри. Оваа купола ја покривала првобитната карпа Гареб, во која се наоѓа Светиот Господов Гроб.

Но, во 614 година кога персискиот цар Хозрој ја зазел Светата Земја, ја урнал Константиновата Базилка на Светиот Гроб. Нешто подоцна, оваа базилика била малку обновена. Таа била оштетена и од муслиманските освојувања во 638 година. Во 1009 година, калифот Ал Хаким наредил да се урнат сите цркви, дури и Црквата на Светиот Гроб, за да се отстранат "сите траги на христијанскиот сјај".

Во текот на вековите таа претрпувала изградби, пожари, обновы.

Денес внатрешноста на Црквата на Светиот Гроб е поделена меѓу 5 религиозни заедници: Римско-католичката, Грчката православна црква и Ерменската (овие две заедно контролираат најголем дел од објектот), Коптската и Сириската православна црква. Етиопските монаси подигнале свои келии и капела врз покривот на црквата.

Во просторот на Храмот на Воскресението, лево од Голготата, се наоѓа црквата "Цар Константин и царица Елена". Тоа е местото каде што Света Елена го нашла Исусовиот Крст. Местото на Крстот е поплочено и затворено со железна ограда. На ова место луѓето му оддаваат почит на Светиот Животворен Господов Крст.

**Со благослов на Неговото
Високо Преосвештенство
Митрополит г. Горазд**

та ѕвезда). Во самата ѕвезда има вдлабнатина, а тоа е местото каде што е роден Исус. Оваа тркалезна вдлабнатина поклонците ја допираат со рака. Сребрената ѕвезда е вградена во бела мермерна

нел, во четвртиот век ја подигнале византиската црква "Свето Вознесение". Црквата била кружна. Внатре, на бела мермерна плоча, се чувал отпечатокот од стапалото на Исус, кој останал во моментот на Вознесението. Но, оваа Елеонска црква, една од трите најголеми византиски цркви во Палестина, во текот на вековите претрпела промени. Денес, на местото каде што Христос се вознел на небото, на местото каде што царот Константин и царицата Елена изградиле црква, е изградена џамија. Во внатрешноста на сегашната џамија и сега се наоѓа врамена бела

бесмртен живот". Умрел знаејќи дека Бог му подготвил дом "куќа неракотворна, вечно живеалиште на небесата...".

**За време на својот живот Светите
рамноапостолни цар Константин Велики и
царица Елена ги подигнале во Светата Земја
црквите: "Рождество Христово", "Вознесение
Господово", "Успение на Пресвета Богородица",
"Базилката на Светиот Гроб" и многу други
цркви.**